

2023

Resum executiu

Informe anual

Estat de la cultura
i de les arts

Co NC A

Generalitat
de Catalunya

Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

INFORME ANUAL SOBRE L'ESTAT DE LA CULTURA I DE LES ARTS 2023

Resum executiu

Continguts

Un any més, *l'Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts* recull les principals fites que s'han assolit durant l'any 2023 en l'àmbit de la cultura i de les arts i en matèria de polítiques culturals. Aquesta revisió exhaustiva és la base per generar la proposta de millora i les recomanacions que ajudin a enfortir, ampliar i millorar l'ecosistema cultural català. Enguany l'informe inclou sis capítols.

El primer, anomenat «Esdeveniments i tendències», incorpora el relat sobre com els sectors culturals han viscut l'any 2023, un període en què els debats recurrents han anat de la recuperació de la crisi pandèmica a l'increment del pressupost en cultura, passant per l'auge de la intel·ligència artificial o la precarització d'alguns sectors culturals. S'incorporen tres articles exploratoris en un nou capítol 2, que busca aprofundir en diferents camps interseccionals. Enguany, aquest capítol inclou dos articles que aborden la intersecció entre la cultura i el gènere, i entre la cultura i el turisme, així com un tercer que indaga en el futur de les biblioteques.

El capítol 3 realitza la tradicional anàlisi de la política cultural des del triple vessant del Parlament, el Govern i el Departament de Cultura. Si el 2022 es va caracteritzar per un funcionament normal dels òrgans legislatiu i executiu i per un augment del pressupost en cultura de la Generalitat de Catalunya fins a arribar a l'1,3 %, el 2023 ha estat marcat per les eleccions municipals i el manteniment de la tendència creixent del pressupost del Departament de Cultura, fins a arribar a l'1,5 % del pressupost autonòmic. Enguany aquest capítol incorpora la mirada de les polítiques culturals locals.

Amb l'objectiu de copsar la percepció que els professionals de la cultura tenen sobre l'estat de la cultura i de les polítiques culturals catalanes, s'ha recuperat l'enquesta que el CoNCA va realitzar i publicar a *l'Informe anual* l'any 2016. El qüestionari utilitzat enguany ha estat modificat per actualitzar-ne els continguts i millorar-ne els resultats, però ha mantingut la seva estructura principal i la formulació de les preguntes per possibilitar la comparativa entre els resultats de les dues edicions.

El tradicional recull de les principals dades i dels indicadors culturals disponibles en el moment de tancar el document ens apropa a l'evolució del sector des de diferents perspectives. Per primera vegada, s'hi inclouen dades de l'àmbit no professional per tal de reflectir de manera més transversal la realitat cultural del país.

L'informe es clou amb les conclusions que el Plenari del CoNCA realitza a partir de l'anàlisi de tota la informació recollida prèviament. D'aquesta anàlisi en surten unes propostes que van dirigides en primera instància als dirigents responsables de la política cultural del país, així com als agents dels diferents sectors culturals.

Principals conclusions extretes del qüestionari sobre l'estat de la cultura i la política cultural de Catalunya

Els resultats de l'enquesta posen de manifest que les polítiques culturals haurien de millorar per afavorir una major participació ciutadana i incrementar el reconeixement i la sostenibilitat del sector cultural a Catalunya.

Els professionals de la cultura creuen que la societat catalana no és plenament conscient del potencial creatiu que hi ha al nostre país i reclamen més i millor suport a la creació i la innovació cultural, així com una major implicació dels mitjans de comunicació per reflectir adequadament la diversitat i la riquesa cultural de país.

Cal treballar per encaminar la política cultural a la millora de l'accés a la cultura, de l'estatus dels professionals del sector cultural i del vessant educatiu de la cultura.

1. Percepció general del sector cultural

- Els professionals del sector cultural a Catalunya consideren que la societat no és completament conscient del nivell creatiu del país. Hi ha una opinió dividida sobre si la creativitat a Catalunya està al mateix nivell que en altres països europeus.
- Les polítiques del Departament de Cultura no semblen estimular suficientment la innovació creativa ni destinar prou recursos a la creació artística.

2. Producció i difusió cultural

- Hi ha la percepció que les polítiques del Departament de Cultura prioritzen la sostenibilitat econòmica dels agents culturals, però que no sempre asseguren la pluralitat de les propostes culturals ni tenen prou en compte els canvis produïts per la digitalització.
- Els mitjans de comunicació generalistes no tracten adequadament la cultura; tot i que els mitjans de titularitat pública són percebuts com més compromesos amb la inclusió de temes culturals i la diversitat cultural, l'opinió generalitzada és que encara podrien fer més per la cultura.

3. Participació i accés a la cultura

- Els ciutadans tenen una comprensió limitada dels seus drets culturals i dels seus interessos culturals.
- A Catalunya hi ha una implicació moderada dels ciutadans amb les activitats culturals i la diversitat de l'oferta cultural no sempre es considera àmplia.
- Els continguts digitals faciliten la participació ciutadana en l'activitat cultural, i la llengua i el preu dels serveis culturals són els factors que més determinen l'accés dels usuaris als continguts culturals.

4. Projecció exterior i cooperació internacional

- La cultura catalana gaudeix d'un cert reconeixement internacional, però el nombre de produccions estrangeres que arriben a Catalunya és superior al de les produccions catalanes que van a l'exterior.
- Les polítiques de cooperació internacional del Departament de Cultura són vistes com a efectives, però podrien millorar per facilitar encara més l'intercanvi amb altres cultures.

5. Finançament de la cultura

- L'esforç pressupostari de la Generalitat envers la cultura s'ajusta moderadament a la realitat econòmica del país. Hi ha una percepció positiva sobre els increments pressupostaris que ha realitzat el Departament de Cultura, que es dilueix quan es pregunta sobre l'impacte en el sector.
- El finançament per mecenatge no és adequat a les necessitats dels projectes culturals; a més, els projectes culturals catalans tenen marge per ampliar els ingressos que generen amb la pròpia activitat.

6. Equipaments culturals públics

- Catalunya disposa d'un nombre adequat d'equipaments culturals públics, però no sempre hi ha un equilibri territorial pel que fa a la seva ubicació.
- L'oferta dels equipaments culturals públics és considerada de bona qualitat, però hi ha marge per reflectir millor la pluralitat cultural del país.

Recomanacions

A partir de tota la informació recollida al document *Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts 2023*, el plenari del CoNCA proposa deu línies d'actuació dirigides als agents públics i privats que actuen en els sectors culturals.

1. Objectius estratègics. Es fa imprescindible fixar uns objectius estratègics en matèria de cultura, uns objectius de caràcter nacional, els quals comportin l'articulació progressiva d'un sistema cultural universal i eficient, que implementi les obligacions públiques que es desprenen de la cultura entesa com a dret ciutadà.

- S'ha d'avançar en el reconeixement de la formulació d'un sistema cultural de referència. És important, tanmateix, explicitar aquesta necessitat des del Govern i avançar en el consens creixent que s'hi constata.
- En aquest sentit, la proposta d'Avantprojecte de Llei dels drets culturals, impulsada pel Govern durant aquesta legislatura i pendent d'arribar al Parlament, hauria de ser la base d'aquest disseny estratègic per poder formular un sistema cultural de referència.

2. Acord Nacional per la Cultura. La fixació d'un projecte estratègic per a la cultura a Catalunya demana un ampli consens polític i institucional. Només aquest consens el pot dotar de la legitimitat necessària i garantir-ne la vigència i continuïtat més enllà d'alternances polítiques.

La base del consens ha de partir d'una cooperació pautada i lleial entre les diverses administracions catalanes, cadascuna des de la seva legitimitat i el seu marc competencial. Això ha de permetre, d'altra banda, emmarcar els acords imprescindibles amb els altres agents culturals: agents privats i industrials i agents socials i agents associatius. Cal contemplar aquests acords nacionals en tres àmbits:

- Acord parlamentari de principis i grans línies, per tal de garantir la vigència dels acords més enllà de les alternances de govern i impulsar la negociació entre administracions.
- Acord entre el Govern i l'Administració local, des de l'aclariment del marc competencial a partir de l'autonomia de l'Administració local i de les competències de planejament i coordinació del Govern.
- Concertació publicoprivada i publicosocial que parteixi del marc dels dos acords públics anteriors, de manera que la concertació del sector públic amb la part privada i social sigui congruent amb el projecte estratègic definit i l'interès general.

3. Finançament. Dotar d'un finançament suficient és una condició primordial de tot projecte estratègic. En aquest sentit, resulta vital completar la progressió cap a la quota compromesa del 2 % d'inversió pública en cultura, així com transitar cap a indicadors de recursos en termes absoluts i no relatius, com podria ser «euros per habitant», com succeeix a la sanitat i l'educació. La definició de la cultura com a dret i el caràcter preceptiu que això li confereix fan evident la urgència d'aquesta transició.

- S'ha assolit fins ara, per fi, després del daltabaix de les retallades del període 2012-2013, un increment pressupostari consolidat de l'1,5 %, amb la plena legitimació de l'avenç immediat cap al 2 %.
- L'increment substancial de recursos que se'n desprèn s'ha destinat sobretot a suplementar línies de subvenció assenyalades com a insuficients, cosa imprescindible per als sectors beneficiats, si bé posa de manifest l'absència de programes destinats a l'articulació progressiva del sistema cultural, és a dir, a l'establiment de continuïtats i de mecanismes generadors d'economies d'escala i de sinergies, més que no pas adreçats tan sols a les meres actuacions puntuals.
- És necessari avançar en la flexibilització del sistema de subvencions que porti a la simplificació de procediment, l'adaptació als calendaris de la vida cultural i l'impuls dels programes pluriennals que consoliden projectes. Però també s'ha de millorar en el seguiment dels resultats i l'impacte social que aquests ajuts comporten. Sobre això, s'han començat a introduir modificacions en el bon camí, com ara l'increment dels ajuts pluriennals o l'acompanyament del sol·licitant d'ajuts, però encara s'hauria de fer més en el camp de l'avaluació dels projectes en clau social com a garant de l'accés universal a la cultura.
- Les desgravacions fiscals al consum cultural poden prendre diverses formes, com ara deduccions en la declaració de la renda, reduccions de l'IVA en productes culturals o altres avantatges fiscals. El fet que la major part de productes culturals tinguin un IVA reduït suposa un suport fiscal a aquest sector, però es poden articular altres mecanismes més directes a partir de la fiscalitat personal o IRPF, tal com s'està fent a Catalunya amb les desgravacions a donacions per temes lingüístics.
- La regulació del mecenatge es va actualitzar fa poc amb la modificació introduïda pel Congrés dels Diputats a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. Cal difondre els avantatges que comporta per als agents culturals perquè aquests incorporin aquests recursos a les seves propostes de finançament.
- Amb independència de les modificacions existents a la llei estatal, des de fa temps es reclama una regulació catalana que aprofundeixi i ajudi a millorar el model de cofinançament entre l'Administració pública i la iniciativa privada.
- S'ha arribat a un acord amb l'Estat sobre centralitats i cocentralitats per al finançament dels equipaments i els projectes de caràcter estatal i internacional. Així mateix, l'Estat s'ha corresponsabilitzat en les necessitats que tenen els equipaments culturals catalans derivades de l'activitat que realitzen.

4. Accés universal a l'oferta i a la iniciativa cultural. Cal avançar cap a la màxima «democratització cultural», en el sentit difusor, d'accés universal a l'oferta, i alhora aconseguir la màxima «democràcia cultural» o capacitat participativa i expressiva de la ciutadania. Es tracta d'un objectiu inexcusable des d'un plantejament de drets culturals.

- La Declaració Universal dels Drets Humans estableix que «tota persona té dret a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar i beneficiar-se del progrés científic». Cal treballar per l'aprovació de la Llei de drets culturals de Catalunya, que és clau en el desenvolupament futur de la política cultural del país.
- El dret a la lliure expressió s'ha d'aplicar de forma universal, sense cap distinció per motius de raça, color, gènere, edat, capacitats funcionals i cognitives, idioma, religió, creença, opinió política, lloc de naixement o residència, origen social, posició econòmica o qualsevol altra condició.

- El CoNCA es posiciona en contra de qualsevol manifestació de censura i vetllarà perquè la ciutadania tingui accés a tota la creació d'artistes locals i forans sense que s'hi interposi cap disposició política o directiva arbitrària de les administracions públiques.
- L'aliança entre la cultura i l'educació, clau de volta de la capacitació ciutadana, tant en termes d'alfabetització artística i coneixement crític de les arts com en termes d'expressivitat creativa, requereix una alta implicació del Departament de Cultura, del Departament d'Educació i del Departament d'Universitats. En aquesta línia de col·laboracions, s'ha anunciat el programa triennal de cobertura territorial universal per a l'impuls de les aliances locals entre la cultura i l'educació. Aquest és un bon exemple de com transitar des d'iniciatives innovadores, però puntuals, a un planejament nacional d'implementació progressiva a tot el territori d'aquestes iniciatives.
- En aquest terreny resta pendent restablir i actualitzar el vell acord entre escoles d'arts, ajuntaments i el Govern.
- Fa falta incorporar les dinàmiques culturals alienes a la convenció, amb l'eixamplament de l'objecte de les polítiques culturals cap a dinàmiques culturals informals o no instituïdes i cap a la diversitat d'orígens.
- També cal actualitzar el Pla d'equipaments culturals de Catalunya, avui obsolet, sobre la base de l'acord amb l'Administració local. Així mateix, cal establir els equipaments nacionals com a capçaleres dels respectius sistemes territorials, amb funcions de nau d'abastiment (cap al conjunt del sistema) i de trampolí (de la base local cap amunt).
- S'ha d'incloure l'impuls de les dinàmiques comunitàries de base vinculant-les amb el conjunt de la vida cultural.
- Cal introduir polítiques de segmentació dels públics, amb l'establiment de les corresponents estratègies específiques de fidelització a l'oferta.
- És necessari realitzar una revisió dels paràmetres d'anàlisi de la participació cultural de la ciutadania per poder reflectir la participació cultural no formal.
- L'estadística és una eina fonamental per fer el seguiment de la situació de la cultura i de les arts. S'han de coordinar les accions actuals amb l'objectiu de cobrir els buits existents en el nostre territori i s'ha d'abordar a escala europea el buit que hi ha a les dades referides a continguts digitals.

5. Precarietat del treball artístic i creatiu. Per actuar contra la precarietat dels artistes, cal avançar en el desplegament de l'anomenat Estatut de l'Artista. Per fer-ho, caldria:

- Renovar l'impuls perquè el Ministeri de Cultura activi el desplegament de l'Estatut de l'Artista a partir de les 36 mesures establertes l'any 2014 pel CoNCA, que posteriorment va ampliar i potenciar el Congrés dels Diputats.
- Fomentar la inscripció al Cens d'artistes i el Cens de professionals d'oficis connexos a l'artista i altres professionals de la cultura de Catalunya. Aquests censos creats pel Departament de Cultura s'han de vincular de forma efectiva a mesures concretes de relació amb l'Administració.
- Passats deu anys de la redacció de les 36 mesures, és urgent revisar la situació actual, veure en què s'ha avançat, què queda pendent i, sobretot, identificar noves problemàtiques que hagin sorgit en aquest període. Per aquest motiu, cal instar el Departament de Cultura a donar impuls a una taula on es debatin aquests aspectes i que serveixi de revulsiu per seguir avançant en la presa de mesures efectives.

6. Creació, producció i difusió artística. Al llarg de l'any 2023 el CoNCA ha impulsat el laboratori Politarts per a l'anàlisi de les polítiques públiques per a la creació, on s'han evidenciat diferents necessitats:

- Cal impulsar la revisió i actualització dels plans estratègics sectorials que estan desactualitzats i dels plans d'impuls corresponents per executar els vigents.
- Cal transitar de la política d'ajuts cap a una política d'articulació del sistema cultural en tot allò que es refereix a les arts i la creació artística, amb el disseny de dispositius generadors de continuïtats i de valor afegit: xarxes, circuits, acords entre administracions, etc.

- A més d'atendre i nodrir els formats industrials, homologats pel mercat, cal impulsar la creació sense limitacions, enllà d'estàndards preestablerts, d'on surt sovint la innovació.
- En el moment del disseny de les polítiques referides a la creació artística, s'han de tenir en compte els elements avaluadors que ja existeixen i situar-los com a garants de l'impuls de les arts i la cultura.
- Cal optar de manera decidida per la cultura de base digital i posicionar en un espai de centralitat mediterrània el Hub Audiovisual, Digital i del Videojoc.
- S'ha de treballar per reduir el desequilibri existent entre les polítiques de suport a la producció i les dificultats per garantir-ne la difusió i l'exhibició.

7. Àmbit educatiu. Les arts són imprescindibles en l'educació integral de les persones i, per tant, en l'educació primària i secundària, obligatòries per a tota la població.

- Incorporar les arts a l'educació obligatòria, com a llenguatges i com a eines pedagògiques.
- Consolidar i ampliar els nous cicles mitjans i superiors artístics de Formació Professional d'abast català.
- Consolidar els avenços en el terreny dels ajuts a l'alumnat.
- Plantejar la creació d'un procés d'homologació del professorat en àmbits artístics.
- Establir el concepte «campus de les arts» com a ròtula entre els graus de base LOE-LOMLOE i la universitat, particularment en el camp de la recerca.
- Tanmateix, els centres dels graus LOE restaran encara sense l'autonomia pròpia dels estudis superiors, és a dir, dependents del Departament d'Educació i, en conseqüència, subjectes a paràmetres propis de l'educació secundària.

8. Mitjans de comunicació. La baixa presència de la cultura en els espais centrals dels mitjans de comunicació requereix una actuació decidida que promogui:

- L'ampliació dels espais que parlin de cultura als mitjans de comunicació públics i l'establiment de programes que tinguin com a fil conductor continguts culturals.
- Major compromís amb la producció o el doblatge de productes estratègics respecte de la promoció de l'ús del català, com poden ser els productes d'èxit destinats als infants i als joves, les edats crítiques per a la socialització del català.
- La generació d'espais de coordinació entre els sectors culturals i els mitjans de comunicació.

9. Llengua. La greu situació en l'ús social de la llengua catalana requereix una actuació decidida. Per això es proposa:

- Impulsar els acords als quals es va arribar amb el Pacte Nacional per la Llengua, amb la finalitat d'incrementar els nivells de coneixement del català i promoure'n l'ús social a tots els àmbits. Fer valdre l'ampli acord parlamentari sobre la llengua a l'escola.
- L'acció de la política lingüística ha de ser transversal a tota la Generalitat de Catalunya i no pot quedar limitada al Departament de Cultura.

10. Acció legislativa. L'any 2023 s'ha avançat en diferents textos legislatius importants, com l'Avantprojecte de Llei de drets culturals, que estan pendents de ser tramitats al Parlament. Malgrat les propostes de noves lleis, el gruix de la legislació cultural catalana reclama que, més aviat que tard, s'afronti un procés de revisió i actualització. El dèficit i l'obsolescència de la legislació cultural catalana són greus, i aquesta no pot ser substituïda per plans sectorials o estratègics, que acaben caducant al cap del temps o esdevenint estèrils sense una base jurídica ferma.

- La legislació de museus, del patrimoni i del sistema bibliotecari data dels anys noranta i requereix una revisió per incorporar-hi els canvis tecnològics i socials que s'han produït des que va ser redactada.
- Sectors com ara les arts escèniques o la música no han comptat mai amb una normativa específica que en garanteixi el desenvolupament. Caldria obrir un debat sobre la conveniència de regular aquestes activitats en el marc dels diferents plans sectorials.

Resum de dades

DADES GENERALS

- (+) La **despesa pública en cultura** segueix augmentant gràcies a la millora de la dotació en l'àmbit cultural que en els darrers anys està realitzant la Generalitat de Catalunya. El pressupost destinat a cultura del conjunt de les administracions catalanes el 2023 ha arribat fins a 1.388 milions d'euros, un 9,6 % més que l'any anterior. Aquesta quantitat situaria la despesa pública en cultura en 176 euros per habitant i any, tretze euros més per habitant i any que l'exercici anterior.
- (+) (-) La **despesa privada en oci i cultura** del 2022 es va situar en 4.813 milions d'euros, un 4,7% de la despesa total realitzada pels catalans. Aquesta xifra suposa un increment del 18 %, tot i que continua un 14 % per sota de la despesa que els catalans feien abans de la pandèmia.
- (+) (-) El 2021 a Catalunya hi havia 48.723 **empreses culturals**, un 7,6 % més que l'any anterior. Pel que fa al nombre de **persones ocupades**, l'any 2021 es va mantenir pràcticament igual que l'any anterior, amb 109.910 ocupats.
- (+) (-) L'evolució al llarg de l'any 2021 del **valor afegit brut** dels sectors culturals va ser positiva, però no es va arribar a les xifres del 2019. Els 4.418 milions d'euros generats l'any 2021 pel sector cultural representen un 2 % del total del VAB català.
- (+) L'any 2022 la **balança comercial** de les indústries culturals catalanes mostrava un saldo positiu de 220 milions d'euros. Les importacions van augmentar un 20 % respecte a l'any anterior i les exportacions un 18 %, fet que ha contribuït a millorar els resultats dels intercanvis de béns i serveis culturals amb l'exterior.

DADES SECTORIALS

Arts escèniques

- (+) (-) L'any 2022 els **teatres** de Catalunya van recaptar més de 80 milions d'euros, xifra que supera els ingressos aconseguits els anys previs a la pandèmia —un 4 % més respecte al 2019—, amb un nombre de representacions i espectadors per sota de les dades del 2019.
- (+) (-) Mentre que el nombre d'espectacles presentats i de representacions de les companyies de circ s'ha incrementat i el de les companyies de teatre s'ha mantingut, en el cas de la dansa aquests indicadors han disminuït considerablement, i també s'ha reduït el nombre de companyies.
- (+) (-) El nombre de treballadors de les **companyies d'arts escèniques** el 2022 s'ha reduït un 5 % respecte al 2019, el d'espectacles presentats ho ha fet un 8 % i el de representacions realitzades un 12 % —en el cas de les que es realitzen fora de Catalunya, han caigut fins a un 37 %—; malgrat tot, els caixets cobrats per aquestes companyies s'han incrementat un 20 %.

Arts visuals

- (-) L'any 2021 hi havia 121 **galeries d'art** a Catalunya, tretze menys que el 2019 i 64 menys que l'any 2009. La disminució del nombre d'aquests establiments té repercussió en el nombre d'exposicions programades, de visitants i, fins i tot, d'artistes exposats, que ha caigut un 30 %. La distribució territorial d'aquests establiments és molt desigual, ja que el 60 % de les comarques no en tenen cap.
- (-) El Sistema Públic d'Equipaments d'Arts Visuals de Catalunya l'any 2020 va crear i organitzar la xarxa d'**espais d'art** públics existents a Catalunya. El nombre de visitants dels equipaments que conformen la xarxa encara es troba un 14 % per sota dels que rebien l'any 2019.

Audiovisual i multimèdia

- (-) Tot i que les xifres de **l'exhibició cinematogràfica** han millorat, encara són lluny de les assolides abans de la pandèmia. Mentre que el nombre de títols exhibits i el de pantalles actives són similars als del 2019, la xifra d'11,5 milions d'espectadors de l'any 2022 va suposar una pèrdua respecte a aquell any del 40 % pel que fa als assistents i d'un 37 % quant a la recaptació de les sales de cinema catalanes.
- (+) El **cinema en català** va millorar substancialment els seus resultats durant el 2022. La quota de pantalla en català (inclou espectadors de versió original, de versió doblada i de pel·lícules subtítulades), que normalment es situa al voltant del 2 %, es va incrementar fins al 5,2 %, mentre que el nombre d'espectadors que van anar a veure pel·lícules en versió original va augmentar fins al 2,8 %. Aquestes xifres inusuals són el resultat de l'èxit de la pel·lícula *Alcarràs*. La producció en versió original en català es va incrementar en vuit títols respecte de l'any anterior i es va situar al mateix nivell de l'any 2019.
- (+) El nombre de persones abonades a una **plataforma de continguts digitals de pagament** s'ha incrementat un 84 % entre el 2020 i el 2023. Actualment el conjunt de plataformes digitals que ofereixen els seus serveis al territori català han aconseguit superar els tretze milions de contractes.
- (+) Les empreses desenvolupadores de **videojocs** catalanes segueixen mostrant bones xifres. L'any 2022 la facturació de les 147 empreses actives amb seu a Catalunya va augmentar un 50 % respecte de l'any anterior, fins a arribar als 709 milions d'euros. El nombre de treballadors d'aquestes empreses també es va incrementar un 37 %, de manera que es va assolir la xifra de 4.619 treballadors.

Llibre i lectura

- (+) L'any 2022 el **sector editorial** català va incrementar la facturació un 7,2 % respecte de l'any anterior, i el nombre de títols editats i el d'exemplars va augmentar un 5,1 % i un 3,7 %, respectivament. Els títols publicats en català van suposar un 28 % de tots els editats, el mateix percentatge dels darrers cinc anys.
- (+) (-) Les 440 **biblioteques** del sistema públic de lectura català durant l'any 2022 van rebre 17,8 milions de visites i van realitzar 12,7 milions de préstecs presencials. Aquestes xifres consoliden l'increment iniciat l'any 2021, però en el cas de les visites encara queden lluny de les dades assolides abans de la pandèmia, durant la qual les visites superaven els 25 milions. El préstec en català suposa el 39 % del préstec total, un percentatge que ha millorat respecte al 2019, que era del 32 %.

Música

- (+) (-) L'any 2022 va comportar una millora substancial dels indicadors d'activitat de la **música en viu**. Pel que fa a la música popular, es va superar el nombre de concerts i recaptació del 2019, però els 3,5 milions d'assistents van quedar un 6 % per sota de la dada del 2019. Quant a la música clàssica, tot i la millora significativa respecte a l'any anterior, cal destacar que totes les xifres seguien per sota de les obtingudes l'any 2019, especialment la d'assistents, ja que l'any 2022 es va registrar la meitat d'assistents que abans de la pandèmia.
- (+) El 2022 Les dades de la **indústria discogràfica** han millorat gràcies a les vendes digitals, les quals suposen ja el 71 % del total dels ingressos d'aquesta indústria. També la gestió de drets d'autor ha superat els ingressos de la venda del suport físic, els quals van disminuint any rere any.

Museus, patrimoni i arxius

- (+) (-) Els **museus** i les **col·leccions** de Catalunya van rebre l'any 2022 un total de 17 milions de visitants. Aquesta xifra, tot i que suposa un increment del 118 % respecte de les dades de l'any anterior, només representa un 70 % dels visitants del 2019. El nombre de participants a les activitats realitzades també va augmentar, però continuava representant el 75 % dels que van assistir-hi just l'any abans del confinament.
- (+) (-) El nombre de visitants dels **monuments** catalans va augmentar el 2022 un 65 % respecte de l'any anterior, però el milió dos-cents mil visitants encara es trobava un 18 % per sota de la xifra assolida l'any 2019.
- (+) El nombre d'usuaris i de documents consultats en els arxius catalans està augmentant en els darrers anys. L'any 2021 van utilitzar els serveis d'aquests equipaments 1,2 milions de persones, les quals conjuntament van realitzar 5,2 milions de consultes.

Resum de *l'Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts 2023*, elaborat pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) en compliment de l'article 4.a) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, que regula l'entitat, en el qual s'estableix que aquest organisme té per funció l'elaboració anual de l'informe sobre l'estat de la cultura i de les arts de Catalunya.

Informe complet disponible a <https://conca.gencat.cat/ca/publicacions/informe-anual-conca/index.html>.

Reconeixement-NoComercial-Compartirigual 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució, la comunicació pública i la creació d'obres derivades, sense ús comercial i sempre que se'n reconegui l'autoria i es mantingui la llicència en les seves noves creacions.

Barcelona, juliol de 2024